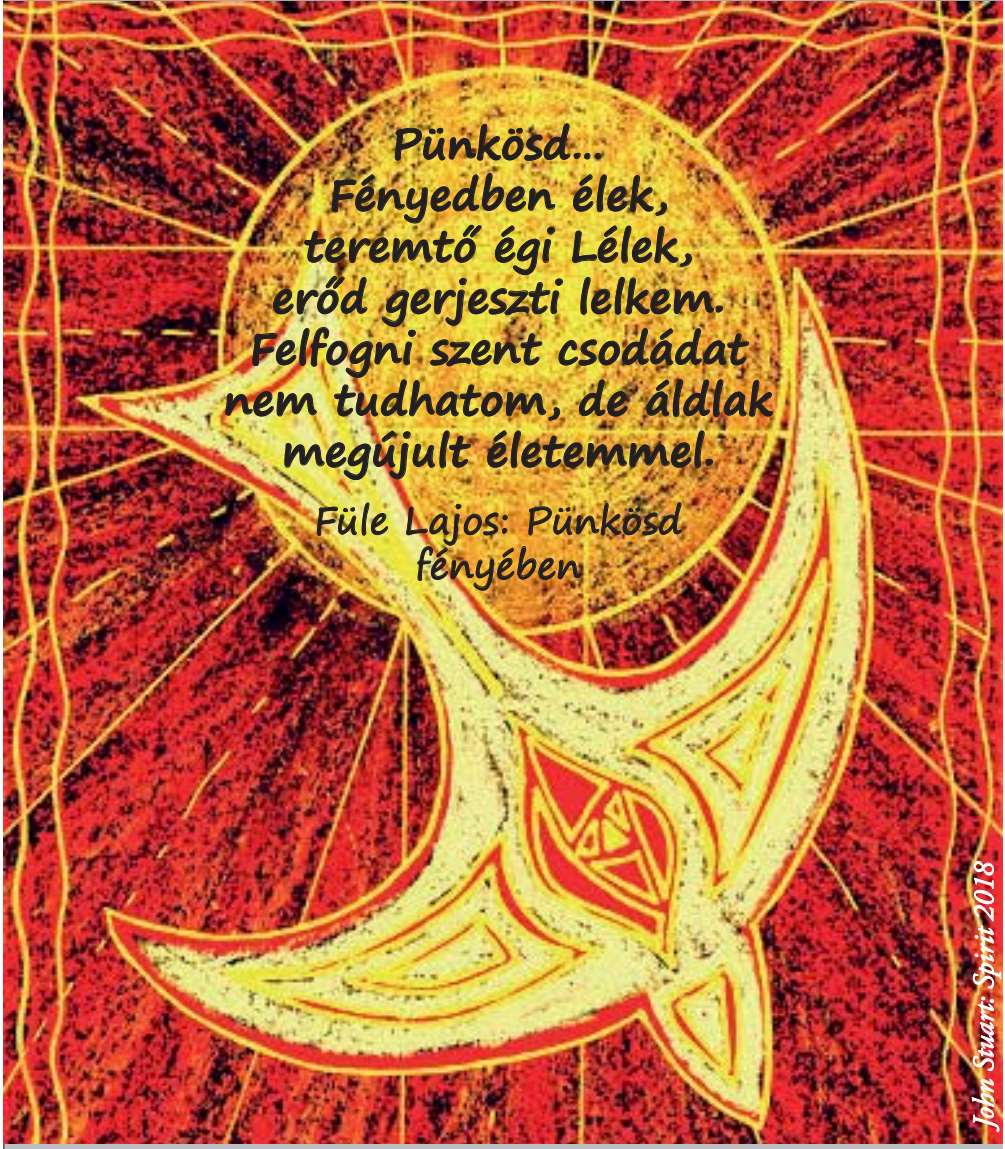

Szivárvány

A DEBRECEN-NAGYERDEI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

2018/5

Pünkösöd...
Fényedben élek,
teremtő égi Lélek,
erőd gerjeszti lelkem.
Felfogni szent csodádat
nem tudhatom, de áldlak
megújult életemmel.

Füle Lajos: Pünkösöd
fényében

John Stuart: Spirit 2018

„Szivárványívemet helyezem a felhőkre, az lesz a szövetségnek, melyet én a világgal kötök.” 1Móz 9,13

A megújulás dinamikája

(Az „Újulatok meg lelketekben és elmétekben” c. gyülekezeti hétvégén elhangzott harmadik előadás szerkesztett változata.)

A megújulást elősegítő vagy gátló tényezők

Az elmúlt évezredek alatt sokszor és sokféle módon újult meg az Isten népe. Nevezzük bár ezeket az időszakokat ébredésnek, megújulásnak vagy reformációnak, újra és újra azt tapasztaljuk, hogy Isten Szentlelke az, aki átjárja az ő népét, és ekkor történik megújulás. Az Isten lelkének kiadását azonban nem lehet kikényszeríteni. Nem véletlen, hogy a Szentlelket leíró bibliai képek közül az egyik leggyakoribb és legerőteljesebb a szél képe: „A szél fú, ahová akar, és annak zúgását hallod, de nem tudod, honnan jő és hová megy.” (Jn 3,8)

Az egyetlen dolog, amit mégis megtehetünk, hogy „előkészítjük az oltárt” (akárcsak Illés a Karmel hegyen), és imádkozunk azért, hogy Isten megmutassa magát. Nem kis feladat azonban ez sem. Ahhoz, hogy ezt a feladatot teljesíteni tudjuk, arra van szükség, hogy magunkba szálljunk, és átgondoljuk, mik azok a dolgok a mi életünkben (gondolkodásunkban), amelyek erősíthetik a Lélek kiadásának lehetőségét, és melyek azok, amelyek gyengíthetik.

Jelen cikkben elsősorban azokat a magyar református egyházban jelen levő gondolatokat szeretném sorra venni, amelyek pozitív vagy negatív módon, de befolyásolhatják az „oltár előkészítését”. (Ezek között jó néhány olyan is van, amely önmagában helyes gondolat, de lehet, hogy mégsem segíti elő a megújulást.)

„Az Isten igéje örök... (és ezért nincs is szükség megújulásra)”. A gondolat kiindulópontja igaz és helyes! Isten igéje valóban jelen van minden generációban. A következtetés azonban az, hogy minden generációban pont ugyanúgy jelenik meg, mint a mienkben. Ez utóbbi elem azonban már nem veszi figyelembe, hogy az újabb és újabb generációk más és más kultúrában élnek, és így mindig más formában tudják ugyanazt az üzenetet megérteni.

„Mi reformátusok mindig is így tiszteltük Istent!” Ez a sokszor megjelenő gondolat abból származik, hogy egyszerűen visszavetítjük a jelenlegi valóságunkat az elmúlt generációkra. Az egyház történetének vizsgálata azonban megmutatja, hogy az elmúlt évszázadok alatt sokszor alakult át egyházunk rendje, liturgiája, énekkincse, és részben még a teológiai hangsúlyok is változtak.

„Mi már így is visszatértünk ez eredetehz, innen már nem kell továbblépnünk.” A reneszánsz humanizmus alapgondolata volt az „ad fontes”-elv (vissza a forrásokhoz), és ez segítette a létrejövő egyházakat, hogy például újra az eredeti nyelven olvassák az evangéliumot. Ez a kétségtelenül helyes gondolat azonban ahhoz az álomhoz vezetett, hogy létezett valamifajta ideális keresztyén társadalom is, amelyhez vissza lehet térni. A korai egyház életében azonban ugyanúgy észrevehetőek a problémák, nehézségek, mint akár a maiban. Fontos, hogy tanuljunk tőlük, de sehol nem olvassuk a Bibliában, hogy létrejött valamifajta „ideális ösközösség”, sőt, az Apostolok cselekedeteiről írott könyvnek lehet olyan olvasata is, hogy miként próbálták megoldani a kezdeti problémákat. „Az a legbiztosabb, ha nem változtatunk.”

A megújulás dinamikája

A változástól faló félelem sokakban nagyon mélyen jelen van.

A kommunizmus és más korábbi időszakok alatt talán éppen ez volt az egyik erő, amely megtartotta az egyházakat, hiszen a változatlanság erőt is adhat. Ilyen szempontból érthető az a félelem bármifajta változással szemben, amely sokakra jellemző. Másrészt azonban mégiscsak *reformátusnak* hívnak bennünket, amely fogalom arról is tanúskodik, hogy elődeink mertek újragondolni és reformálni dolgokat, akkor, amikor azt szükségesnek látták.

Ezek a gondolatok főként azért hátrálthatják az evangéliumi megújulást, mert minden ébredés a bensőnkben indul el. Éppen ezért az „oltárépítés” legfontosabb lépése talán pont az lehet, hogy a „botrányköveket” használjuk fel az építkezéshez. Sok olyan gondolat, amely elsőre hátráltató lehet, ugyanúgy meg is erősíthet minket.

Mivel Isten ígéje örök, ezért ő meg fog őrizni minket akkor is, ha a maitól némileg eltérő körülmények és formák között magasztaljuk őt. Hála Istennek, hogy ő a mi tökéletlenségünket is elfogadta, mert ha valóban a tökéletes lenne a végső mérce, akkor már elbuktunk volna. Így talán az Ő kegyelme fogja formálni a következő nemzedékeket is, hogy a kornak megfelelő, de hozzá hűséges közösségé legyenek. A változás így is, úgy is körülvesz bennünket. Akár félünk tőle, akár nem. Ha azonban megpróbáljuk komolyan venni az Isten országának eljövételéről szóló evangéliumot, akkor ez a bizalom felülírhat minden félelmet.

Püski Dániel

Gyülekezetépítési tapasztalatok...

Idén januárban lehetőségem nyílt tanulmányúton részt venni az Egyesült Államokban, egy ukrainai misszionárius által szervezett csoport keretében. A kint töltött kilenc nap alatt a Michigan állambeli Grand Rapidsben működő református szervezetek, gyülekezetek közül látogatunk meg néhányat. A fő program a Calvin College által szervezett konferencia volt, mely egyházzenei, liturgiai és az istentisztelet egyéb részeit illető kérdésekkel foglalkozott. Személyes beszélgetésekre is adódott alkalom.

A kint töltött idő mély nyomot hagyott bennem, a kiutazó különleges csoporttal való közösség miatt is. A tíz emberből ugyanis heten ukránok voltak, köztük több kisegyházi vezető és egy ortodox pap. Érdekes volt megtapasztalni, ahogy az ő szemlélete formálódott a protestánsokkal való közösségben.

A konferencia és a gyülekezetek erősen alakították az én látásomat is, megerősítettek elhívásomban, és olyan feladatokra irányították figyelmemet, amelyek a mi közösségünket is továbbvezethetik.

Arra próbáltam törekedni, hogy a kint átéltek miképpen alkalmazhatóak egészségesen és előremutatóan magyar környezetben. Az alábbiakban ezekből osztok meg néhányat, a már meglévő, jó gyakorlataink kiegészítéseképpen.

Gyülekezetépítési tapasztalatok Amerikából

Zene

Ahogy Magyarországon, úgy az USA-ban is találkozott a reformátusság a „hagyományos” egyházi zene és a modern énekek feszültségével. A különbség az, hogy ők már megharcolták ezt.

Az a tapasztalatuk, hogy ne egymás ellen játszunk ki a különböző stílusokat, hanem egymást kiegészítő lehetőségként fogjuk fel.

A kint bemutatott liturgiákból sugárzott mindenki saját hagyománya: az indián, gospel, country stílusú vagy spanyol dicsőítés által. Nekünk is feladatunk, hogy a kollektív tudatalattinkig visszanyúlva találjuk meg saját hangunkat, amellyel a leginkább megélhetjük Isten közelségét. Gyakorlati következtetések:

- A zenekaros éneklés előnye, hogy a zeneszerek arccal a gyülekezet felé fordulva a közösség részeként szolgálnak.
- Fontosak az összekötő szövegek, melyekkel segíthetjük a dalok lélekkel való éneklését.
- Kotta kivetítése.
- Dalok hangmagasságára figyelni.
- A dicsőítés nem előadás, sem stílusában, sem hangerejében.

Istentisztelet

Az istentiszteletet a gyülekezet tartja, nem a lelkész.

Sok helyen alkalmaznak ún. *worship leadert*, aki nem prédikál, hanem az alkalmat vezeti és állítja össze a rendjét.

Emberközeliak legyenek az istentiszteletek, a kifejezések, cselekvések, tárgyak által is. Segít a szóbeli és képi magyarázat, mert sokan nem úgy nőttek fel, hogy értenék liturgiánkat.

A liturgia, ha szabadabban élünk vele és szervesen építjük fel, segíti a ráhan-

golódást, az üzenet megértését. Például felelgetés, kézfogás, kivetített szövegek, közösen mondott imák által. A kreativitás megmozdít, segít fenntartani a figyelmet. **Ne a liturgia, hanem az üzenet határozza meg az alkalmak rendjét. Ne a forma, hanem az üzenet és a Lélek legyen a legfontosabb!**

Otthonossá kell tenni az alkalmakat, hogy aki bejön, ne kellemetlenül érezze magát, hanem úgy, vártak rá. Ha a világtól távoli stílust, szokásokat alkalmazunk, csak azt erősítjük az emberekben, hogy Isten világa idegen tőlük.

Az amerikai reformátusok felismerték, hogy minden korosztálynak, társadalmi rétegnek megvan a saját lelkisége, amelynek növekedését különböző eszközökkel is segíteni kell. Akár úgy, hogy egy közösségen belül több típusú istentisztelet tartanak. **Mindenki azt kapja lelkileg, amire szüksége van. A legfontosabb, hogy az istentisztelet annak, aki részt vesz benne, a hét lelki csúcspontja legyen, ahol feltöltekezhet.**

Gyülekezetépítés

Nagy lehetőség, ha olyan épületekben lakhat a gyülekezet, ahol minden típusú alkalomnak saját kis otthona lehet. Az amerikai gyülekezetekben gyakran kávézó is van, ahol jó beszélgetni. (A Nagyerdei

gyülekezetet építő álmainkban korábban is szerepelt egy emeleti szint létrehozása, itt például megoldható lenne egy effajta közösségi tér kialakítása.)

Több szolgálat többeknek – több szabadságot kell adnunk a szolgálatra! Minél többeknek meg kell élnie, hogy együtt hozunk létre valamit, nem pedig készen kapjuk! Így mindenki a sajátjának érezheti a közösséget. Ne féljünk a hibáktól sem, nem a tökéletességtől lesz szent valami, hanem az odaszánástól.

Arculat

Fontos gyakorlati kérdés az újság, a honlap, a Facebook tartalmi-formai egyszerűsítése. A korszerű eszközök természetesebb használatára van szükségünk. Az igei látásból sugárzó egységes látás segítheti a felismerhetőséget kívülről, és identitásunkat is erősíti.

A templom és a gyülekezeti ház megjelenítésében is használnunk kell különféle eszközöket az üzenet átadására. Például hasznos lehet bizonyos tételmondatok feltüntetése ízléses molinón.

A személyes kapcsolatok fontossága

- Személyes számontartás.
- Fel kell ismerni az emberek erősségeit, abban segíteni őket, lehetőséget adni a növekedésre.
- Mentorálás: nem (csak) szóval tanítani, hanem együtt kell lenni velük.
- Az emberekbe fektetett energia megsokszorozódik.

Sokan nem találják meg a helyüket egy kiforrott közösségben. Segíteni kell a régi tagokat, hogyan forduljanak mások felé. Szeretettel, figyelmesen próbáljuk bevezetni az új tagokat.

További következtetések

Gyülekezetünk közösségében óriási lehe-

tőségek rejlenek! Több szolgálóval, akár több lelkésszel még tovább fejlődhetünk. Meg kell találni, mi az, amire jelenleg a legkevesebb energia marad, és ezen javítani.

További ötletek, bővíthető szolgálati területek:

Szektorfelelős az istentiszteleteken: köszönti az érkezőket a templomtérben, ezzel elkerülhetjük az „ez az én helyem” vétket.

Lelkigondozás: több lehetőséget kell adni erre, nyilvános hirdetéssel, átgondolt keretek között.

Időszakos tematikus csoportok (2-3 hónapos intervallumban): gyászfeldolgozás, párkeresés, pályakezdés/-választás, nyugdíj előttiék.

Programok: Közösséget építő, emberek lelki éhségét csillapító, újabb alkalmi programok szervezése.

Zene: Új zenekar felállítása még kevésbé gyakorlott zenészekkel. Dalok írása, fordítása.

Maradjon az a célunk, hogy igei alapon gondolkozó, lélekkel megtelt emberré segítsük egymást formálni. Merjük ezt bátran elősegíteni az új eszközökkel is!

Bertha Zoltán

Köszönet

Gyülekezetünk lényegileg tagjainak hálaáldozatából: – *egyházfenntartói járulék*, – *perselypénz*, – *céladományok*, – *önkéntes lelki és fizikai szolgálatok* által végzi evangélium szerinti feladatát. Istennek adunk hálát mindazokért, akik örömmel és jó szívvel vesznek részt közösségünk életében, és küldetésünk teljesítésében.

(Presbitérium)

Konfirmandusok

„Együnk és vigadjunk, mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.”

Hogy kerül egy étkezőasztal a szószék elé?

Talán sokakban felmerült ez a kérdés, de hamar a válasz is megfogalmazódhatott: Igen, ez az Úr asztala, ahol a vendégek helyet foglalhattak.

Az idén konfirmáló fiatalok a március 11-i istentiszteleten jelenítették meg számunkra azt a közösséget, amelyben egy asztalnál ül Lázár, a vámszedő, a farizeus, a hazatért fiú, és mi magunk is ott ülhetünk majd, ott, az Atya közelében.

Egy vlogger a templomban? Vloggerek, azaz videobloggerek százait nézik ma fiatalok és idősek az interneten, követik minden lépésüket azoknak az embereknek, akik rendszeresen videóra veszik bizonyos kérdésekről megfogalmazott véleményüket, majd közzéteszik a közösségi csatornákon.

A mi vloggerünk is az életét mutatta be, de most nem egy menő éttermet vagy egy új mobilt, ahogyan az máskor szokásos, hanem ezt az asztalközösséget.

A vlogger végigkérdezte a jelenlévőket, akik meséltek neki életükről és az Atyáról. Mindez pedig hatással volt rá, ezért így köszönt el: „A mai részbe ennyi fért, de én úgy érzem, maradok!”

A fiatalok jelenete, a liturgiában való részvétel tanított bennünket arra, hogy igenis részesei lehetünk az örömeink, a közösségnek. Tanítottak és tanultak, mert a közös feladat, az ötletelés és a jelenet próbái alatt az immár közel 8 hónapja alakuló közösségük is tovább erősödött.

Hisszük, hogy együtt lehetünk majd ott, a gyülekezettel, és konfirmáló fiataljainkkal is az Úr előtt, örömben és közösségben. Hordozzuk az ő életüket, készülésüket imádságban!

(A fiatalok által bemutatott jelenet Fabiny Tamás evangélikus püspök Az első vacsora című verse alapján készült.)

Gyatyel Péter

Velünk élő Isten

Az előző félév elméleti, alapkérdésekkel foglalkozó sorozata után gyakorlatiasabb témákkal foglalkozunk. Gyülekezeti tagok bizonyágtételein keresztül szeretnénk az ifiseknek felmutatni, hogy Isten nem egy távoli, személytelen, ismeretlen valaki, hanem valóság, cselekvő hatalom, akinek gondja van ránk az élet minden területén.

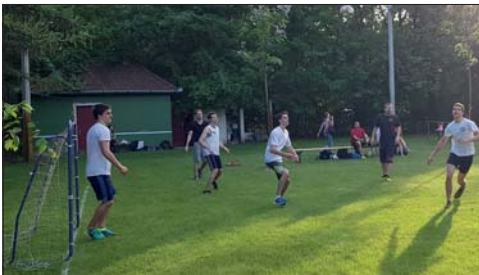

Tiszteletbeli presbitereink: Széll György, Székely Pálma, Dr. Hodossi Sándor

A családi délutánon a gyermekek anyák napjára készülhettek a kézműves foglalkozáson.

Május 1-jén, szép időben, jó hangulatban elindult a gyülekezeti focibajnokság tíz csapat nevezésével.

Hírek

- ♦ **Áldozócsütörtöki** istentisztelet: május 10. 10:30 órakor
- ♦ Gyatyel Péter **vizsgaistentiszeleti** szolgálata: május 13. vasárnap
- ♦ **Úrvacsorázásunkat előkészítő** alkalmak: május 17. csütörtöktől május 19. szombatig 18 órától
- ♦ **Fiatalok keresztelese és konfirmációja** május 19-én 18 órától lesz.
- ♦ **Úrvacsorás** istentiszteletek: május 20. 8:30 és 10:30 órakor
- ♦ **Pünkösöd másodnapi** istentisztelet: május 21. 10:30 órakor
- ♦ **Összetartozásunk napja** május 27-én 9 órától kezdődik két részes istentisztelettel, délben közös ebéd, délután kerti programok.
- ♦ **Családi évszáró** délután bizonyítványosztással: június 3. 15:00 óra

Imádkozzunk...

- ♦ szolgáló lelkiületért,
- ♦ gyülekezeti közösségeink egységéért,
- ♦ Krisztus népének egységéért.

Alapítványi közlemény

*VAN, AKI BŐVEN OSZTOGAT,
MÉGIS GYARAPSZIK (Péld. 11,24).*

A „Nagyerdei Egyházközségért” alapítvány 2017-ben **868.000 forinttal** támogatta a sátoraljaújhelyi többgenerációs tábort.

*Áldott legyen az Úr mindörökké!
(Zsolt 89,53)*

*Imádkozom lélekkel, de imádkozom értelemmel is, dicséretet éneklek lélekkel,
de dicséretet éneklek értelemmel is. (IKor 14,15)*

A konfirmációra készülő fiatalok szolgáltak a március 11-i istentiszteleten

Debrecen-Nagyterdei Református Egyházközség
4032 Debrecen, Bolyai u. 25. Tel.: (52) 410-811
Felelős kiadó: Püski Lajos, lelkipásztor
Nyomda: Litográfia Készült: 1500 példányban
26. évfolyam 5. szám

www.refnagyterdo.hu

*Áldott pünkösdü ünnepet kívánunk
minden kedves olvasónknak!
a Szerkesztőség*

NYOMTATVÁNY

DEBRECEN
